

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การสรุปเรื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การสรุปเรื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

วรรณคดี เป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต บอกเรื่องราวชีวิต ความคิดความเชื่อ และความเป็นไปต่าง ๆ นานาของคนในสังคม จนมีผู้กล่าวว่า “ถ้าอยากรู้ว่าคนชาติใดมีนิสัยอย่างไรให้ศึกษาวรรณคดีของคนในชาตินั้น ก็จะเข้าใจคนชาตินั้นอย่างถ่องแท้”

วรรณคดีแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑. วรรณคดีมรดก เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี ราชาริราช
๒. วรรณคดีท้องถิ่น เช่น นิทานเรื่องตากะยาย นิทานเรื่องเกาะหนูเกาะแมว
๓. วรรณกรรมเบ็ดเตล็ด เช่น นิทานอีสป เพลงกล่อมเด็ก เพลงร้องเล่น

วรรณกรรม งานเขียนทุกประเภทที่ถ่ายทอดออกมาโดยใช้ศิลปะในการใช้ภาษา ดังนี้

๑. เรื่องสั้น เช่น บันทึกหมอในป่า กลับสู่โลกสมมุติ
๒. นวนิยาย เช่น ต้นส้มแสนรัก เจ้าชายน้อย
๓. บทความ เช่น บทความสุขภาพ บทความวิชาการ

ในระดับประถมศึกษา กำหนดให้เรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ได้แก่ บทความสร้อยสุภาสิต เพลงกล่อมเด็ก บทร้องเล่นของเด็ก นิทานอีสป นิทานชาดก นิทานสำหรับเด็ก

การเขียนสรุปเรื่อง

การเขียนสรุปเรื่อง หรือสรุปความ เป็นการสรุปแนวคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง จากการฟังหรือ การอ่าน แล้วถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ จึงต้องเก็บสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเขียนใหม่ เพื่อให้เข้าใจใน การเข้าใจ

หลักการอ่านสรุปเรื่อง

๑. อ่านหรือฟังเรื่องราวให้เข้าใจทั้งหมด เพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับ “ใคร อะไร ที่ ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร”
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออก
๓. จัดเรียงประเด็นความคิด และลำดับเรื่องราว ด้วยภาษาของตนเอง

๔. อ่านบททวนและขีดเกลากาษาให้สละสลวย

ตัวอย่าง นิทานเรื่อง ปูอวดเก่ง

ครั้งหนึ่งมีปูตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในรู อยู่มาวันหนึ่งมีข้างป่าเดินผ่านมา ปูรู้สึกว่แผ่นดิน สะเทือนจึงออกมาจากรู บังเอิญข้างเหยียบลงไปใรูปูซึ่งเป็นดินเหลว ปูจึงจมลงไปใดิน เมื่อข้างถอนเท้าออกจากดิน ปูก็วิ่งไปหาข้างและพูดว่ “หยุดก่อน” ข้างได้ยินจึงหยุดและหันมา ดูปู เห็นปูเอาก้ามชูขึ้น จึงถามว่ “เจ้ามีธุระอะไรกับข้าหรือ” ปูตอบว่ “ท่านบังอาจเหยียบเรา จมดิน” ข้างจึงตอบว่ “เราไม่บังอาจเหยียบเจ้าหรือ เราไม่เห็นจริง ๆ เราขอโทษด้วย” ปูได้ ยินข้างพูดเช่นนั้นก็ยิ่งโกรธเป็นกำล้ง ตรงเข้าใช้ก้ามหนีบขาข้าง ข้างจึงยกขาสลัดปูออกไป ปูกระเด็นไปกระทบหินกระดองแตกตาย

วิธีสรุปการสรุปความ

- ใคร - ปู
- ทำอะไร - โกรธข้าง
- เมื่อไร - ข้างเหยียบรู
- อย่างไร - ปูใช้ก้ามหนีบขาข้าง
- ผลเป็นอย่างไร - ข้างสลัดปูไปกระทบก้อนหินตาย

สรุปความได้ว่า

ปูโกรธข้างที่เหยียบรู จึงใช้ก้ามหนีบขาข้าง ข้างสลัดปูไปกระทบก้อนหินตาย